

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XIX. évfolyam 9. szám.

Nagy-Várad.

Vasárnap, 1913. január 12.

Velünk és ellenünk.

(K. Ö.) A nagyközönség, mely szaklapokat nem igen olvas, nem is tudja, mily elkeseredett harc fejlődött ki a jövővő vámpolitikai irányzatot illetőleg a különböző érdekképviseltek között. Szembe került az agrárfelfogás a merkantil felfogással. A harc alapját az u. n. felhatalmazási törvény képezi, mely felhatalmazza a kormányt, hogy tekintettel a Balkánon előállott állami változásokra, az 1913-ik év végéig a Balkán államaival a kereskedelmi és vámpolitikai viszonyokat rendezheti.

Mire jó ez a felhatalmazási törvény? — nem tudjuk. A Balkán államaival kereskedelmi szerződéseink 1917-ig rendezve vannak. Indokot nem tudunk, mely a létező állapotok megbolygatását indokolná. Az a körülmény pedig, hogy egyes Balkán-államok Törökországban foglaltak, kereskedelempolitikai szempontból a legnagyobb óvatosságra int. Nem könnyíteni, hanem szigorítani kellene a kereskedelmi viszonyt, mert csak az elzárkózás eddig alkalmazott mértékével leszünk képesek Magyarország mezőgazdasági érdekeit megvédeni. Már pedig erről van a szó. Arról pedig szó sem lehet, hogy a felhatalmazási törvény segítségével az ország mezőgazdaságán akarnának lendíteni. Amit az ipari érdekképviseltektől, az u. n. vámpolitikai központból, a földművelésügyi minisztertől, no meg Ausztria iparosköreitől eddig csak hallottunk, az mind arra irányul, hogy a magyar vámvédelen csorba essék. Magyarország földművelési minisztere kínai falnak mondja az agrárvámvédelmet, Vázsonyi, a de-

mokrata vezér szerint pedig már meg vannak számlálva annak a papirosgazdaságnak a napjai, mely szerint csak az lehet igazi agrárius, aki korlátolt látókörű, aki reakcionárius, aki antiszemita, várost gyűlölő és konok.

Ugy látszik tehát, hogy mindaz, amit gazdasági szabadelvűségnek nevezünk, felvonul most az agrarizmus ellen, mely gazdasági téren a gazdasági érdekek méltányos kiegyenlítését, politikai téren a keresztény világnézet térfoglalását jelenti.

És kinek tesznek vele szolgálatot? Az ország közgazdaságának semmiképpen sem. Emlékezzünk csak vissza, mi volt az ország közgazdasága az agrárvámvédelem előtt. Az ország fentartó gazdasági ága, a mezőgazdaság oly siralmas helyzetben volt, hogy nem volt képes egyéb produktív gazdasági ágakat táplálni. Vele együtt az ipar és kereskedelem csak tengődött. Az állami költségvetés a két milliárdot meghaladja. Katonai terheink horribilis összegeket nyelnek el és a gazdasági élet biztos fejlődését biztosító beruházásoknak csak a kezdetén vagyunk. A nagy teherviselést csak úgy bírjuk ki, mert az agrárvámvédelem a mezőgazdaság jövedelmét fixirozta és fejlődésre képesítette. És mindezt most kockára akarjuk tenni, mert ez ugy tetszik a merkantilista demokratáknak, Ausztria iparának és talán a külügyminiszternek, ki a magyar mezőgazdaság rovására ajándékot akar a Balkán-államoknak osztogatni.

Az engedmények politikája végveszéllyel fenyegeti az ország mező-

gazdaságát. Mert amit például Szerbiának adunk, azt meg kell adni a többi velünk szerződéses államoknak is, tehát Romániának, Bulgáriának, Oroszországnak stb. Ez bizonyára szépen festene állat és gabonatermelésünk szempontjából. És mindezt azért, hogy Ausztria iparának biztosítsuk az akadálytalan kivitelét.

Egy elkeseredett harcnak állunk a küszöbén, mely nehezen fog kompromisszummal végződni. Ellenünk van mindenki, velünk a magyar gazdatársadalom. A nyugati államok a vámvédelemnek köszönhetik a vagyonosodást, mi meg mondjunk le róla.

A megakadt béketárgyalások.

Az újra kitörni készülő háboros mozgalomba beleszól most egy hatalmas döngő hang: a cár hangja. Pétervárról érkezett távirat adja hírül, hogy a cár megbotránkozásának adott kifejezést a felett, hogy az orosz sajtó egy része a háboru mellett izgat. És kifejezte azt a szilárd elhatározását, hogy nem fog letérni a béke útjáról és mindenáron el fogja kerülni a háborut.

Ezzel szemben Konstantinápolyból oly hírek érkeznek, amelyek arra engednek következtetni, hogy a török vezető egyéniségek igenis a háboru folytatását kívánják. Erre biztatja Törökországot az, hogy 150.000 új katonát küldhet a harcra.

A legfontosabb mozzanat az, hogy Törökországot kényszeríteni fogják a hatalmak, hogy Drinápolyt adja át.

Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi áruk uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyük, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fehérneműek és kézimunkákban.

Nincs kizárva.

London, jan. 11.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint a békekonferencia legközelebbi üléséről csak annyit lehet biztosan tudni, hogy a további tanácskozás *nincs kizárva*. A különböző felek magatartása alapján az a szó, hogy valószínű, többet mondana a kelleténél.

A hármas antant Olaszország ellen.

Pétervár, január 11.

A hármas antant hatalmai kijelentették, hogy az olaszok által megszállt ékei tengeri szigeteknek Olaszország által való annektálását nem fogják megengedni.

Románia és Bulgária.

Bukarest, jan. 11.

Románia és Bulgária között újra megindult a tárgyalás. A román katonai intézkedésekről szóló híreket nem erősítik meg.

Danev a nagykövet ebédjéről.

Berlin, jan. 11.

Danev a Vossische Zeitung londoni tudósítójának azt mondta, hogy a francia nagykövet ebédje, melyhez reményeket fűztek, eredménytelen maradt. Az ebéden egyáltalában nem esett szó a politikáról.

Tahy konzul beteg.

Belgrád, jan. 11.

Tahy mitrovicai konzul, aki utban volt állomása felé, Üszkűben betegsége miatt kénytelen volt utját megszakítani. A konzul már Belgrádban panaszkodott erős meghűlés miatt, de ennek ellenére tegnapelőtt folytatta utját Üszkű felé, ahova tegnap érkezett meg. Üszkűben állapota annyira rosszabbodott, hogy nem tud tovább utazni. Tahy

erős influenzában szenved. A bécsi külügyi hivatal, amely nem akarja tovább halasztani a mitrovicai osztrák és magyar konzulátuson az osztrák és magyar lobogó kitűzését, Wildner belgrádi konzult bizta meg azzal, hogy az ünnepies aktusnál Tahyt képviselje.

A porta és Görögország.

Konstantinápoly, jan. 11.

Miután a Bulgáriával való közvetlen tárgyalás meghiúsult, a porta utasította londoni nagykövetét Tevfik basát, vagy Veni-losszal a következő alapon tárgyaljon: Törökország lemond Ciprushoz és Krétához való jogáról, átengedi Számoszt és Számotrákét, autonómiát ad Rodosznak, Kiosznak, Kosznak, Kilimnosznak és Asztropolájának és csak Lomnosz, Imbrosz és Tenedosz birtokához ragaszkodik. A porta hajlandónak nyilatkozott továbbá arra, hogy Janina parancsnokát felszólítsa, hogy szabad elvonulás biztosítása ellenében a várost a görögöknek adja át. Törökország végül késznek nyilatkozott arra is, hogy a békekötés után Görögországgal szövetségre lépjen.

A bosnyák albánok távirata a királyhoz.

Szerajevó, jan. 11.

Az albánok *Mosztárban* gyűlést tartottak, amelyen tüntettek Albánia szabadsága mellett. A kabinetirodához az alábbi sürgőnyt küldötték:

Elnyomottak atyja, fordítsd tekintetedet Skutari felé és szabadítsd meg e várost az ellenség karmai közül. A te mindenható hatalmaddal kapesold e várost a szabad Albániához. Az albán hűség lesz a hála záloga és az elnyomott albánok odaadása.

Gróf Berchtold külügyminiszterhez is

küldött az albán népgyűlés egy táviratot, amelyben segítségét kéri.

Román-bolgár konfliktus előtt.

London, jan. 11.

A Reuter jelenti: A Romániából érkezett azon hírekre, hogy a két állam között konfliktus fog kitörni, diplomáciai körökben nyugtalanság támadt, amely folyton terjed, anélkül, hogy valami különös történnék.

London, jan. 11.

Egy bolgár diplomata kijelentette, hogy Románia és Bulgária között a helyzet komoly. Remélhető, hogy a feszültség engedni fog.

A nagyhatalmak fellépése.

London, jan. 11.

A tegnapi nagykövetségi konferenciának az az eredménye, hogy most már a legrövidebb idő alatt meg fog történni Konstantinápolyban a tervezett diplomáciai lépés. A nagyhatalmak jegyzéke nem fog speciális követeléseket tartalmazni csupán arra szorítkozik, hogy barátságos tanácsokat osztogat, de ezek a tanácsok erélyes hangok lesznek. A nagyhatalmak intik a jegyzékben Törökországot, hogy ne folytassa a hadjáratot, mert annak könnyen súlyos következményei lehetnének. Ettől az eljárástól azt remélik a nagyhatalmak, hogy a porta lemond Drinápolyról és ezen az alapon újból megindulhatnak a béketárgyalások.

Románia kísérletei.

Páris, jan. 11.

Ide az a hír érkezett, hogy a román kormány megkezdte a csapatok mozgósítását, ha 24 órán belül nem kap Bulgáriától kötelező ígéreteket.

A BOLDOGSÁG UTJA . . .

Irta Várady István.

Édes Ilonka hugom!

Most, hogy hazajöttem az eljegyzéséről (miután ott nem volt alkalmam Veled beszélgetni) így mondom el impressziómat, amiket ott szereztem s itt mondom el tanácsaimat, miket egy hosszú emberéleten keresztül a nagy világ zürzavarában kóborolva gyűjtöttem. Elmondom, hogy az életben megóvjalak sok kellemetlen órától, hogy boldogságodnak utját tőlem telhetőleg egyen- gessem.

Amikor öt évvel ezelőtt, tehát 18 éves korodban, a legkomolyabb és legbecsületesebb szeretettel a tanító s a jegyző, tehát községünk szemefényei versenyeztek kezéért, azt kérdezted tőlem, hogy melyiket becsülöm többre? Melyiknek légy a hitvese? Azt feleltem, hogy én egyformán sokra becsülöm mindegyiket, mindegyik munkaszerető, józan és becsületes. Inkább légy a kettő közül akármelyik szegény ürdögé mint a földesuré, aki Neked nap-nap után küldte a városból a legszebb virágcsokrokat az átlumpolt éjszakák után, hogy fehér lelkedet meghódítsa s azt a két, nemes, jó embert — kik állandóan hadi lábon állot-

tak veled, minél inkább bosszantsa. De ha Neked mind a kettő egyforma ne légy egyiké sem — így szólt a tanácsom — mert életed nem lesz boldog, mert nagyon, mert igazán egyiket sem szereted.

Haraggal váltak el házunktól e jóra való emberek, mert azt hitték fennhézjó vagy, mert azt hitték kicsinyled őket. Azóta ők fészket raktak s a vidám esengőzaj azt bizonyítja, hogy tettüket nem bánták meg.

A földes ur pedig ott inceselkedett körülötted most már másod magával a szolgabíróval. Az én intésem, amit itt városban adtam nekik, nem fogott rajtok, de Te helyes, okos leány vagy s megtaláltad a tapintatos, a helyes utat, amelylyel őket egyszer s mindenkorra lerázd a nyakadról.

És mikor egy félévvel ezelőtt a szomszéd faluban egyik nagynénénknél (a ki Neked folytonosan szemrehányásokat tett, hogy „oktondi“ vagy) tartózkodva az ottani tanítóval megismerkedtél s ezután nekem levelet írtál, megéreztem a hangodból, hogy a szíved „tüzet fogott.“ Annyira biziam Bened. Hanem a mikor aztán egyik leveledből jóval később, a boldogság egész arzenálja ömlött ki, elmentem megnézni, ki az, ki az én egyetlen jó Hugomat így magával ragadta. Egy szorgalmas, ambiciózus, munkás fiu.

Emelt fő, gazdag ismeret, harmonikus lélek. Csak ennyi s nem több. Egy évvel fiatalabb mint Te s a mindennapi kenyeretek az ő munkája s a Ti egynehány hold földetek után, ha megértitek egymást — biztosítva lesz.

Igy gondolkoztam akkor, s így gondolkozom most, amikor a karika gyűrű az ujjatokon van.

Édes Ilonka hugom! A Te boldogságod az én boldogságom is. Szegény Atyánk elhalta után Anyánk, a Te, s kis öcsénk jövőjéért az én lelkem a felelős. Gyöngé édes Anyánknak gondját viseled Te lelked jószágával, az árván maradt csekélyke gazdaságot vezeted helyes érzéssel, öcsénk jövőjét itt az intézetben figyelemmel kísérem. A Te boldogságod családunk boldogsága, hiszen Te vagy nekünk szemünkfenye, Te vagy nekünk a ragyogó, a meleg napsugár . . .

Mekkora felelősség érzet nyomja a lelkem akkor, amikor férjhez mész. Szabad akaratod, lelked sugallatát követed s neked van igazad. Hadd durozsoljon a nagynéni, hogy „különb partit is csinálhattál volna“, az öreg asszony beszéde vén asszony fecsegés csak. Mi a „jó parti“? Egyszerű nemes harmonia a lelkekben, ugyanazon fenkölt érzés a szí-

N a g y v á r a d i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében
fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

HARMADIK OSZTÁLY a fiume—nagyvárad-i vonaton.

Még meg sem indult Fiume és Nagyvárad között az új gyorsvonat és már annak tökéletesítéséről kívánnak gondoskodni az érdekeltek. Tegnap ebben a dologban Szeged város törvényhatósága intézett átiratot Nagyvárad város törvényhatóságához. Az átiratban részletesen ismerteti a szegedi törvényhatóság, hogy ma már több gyorsvonaton fel van kapcsolva a harmadosztályú kocsi, ami a forgalom és az utasok érdekében minden tekintetben jótétemény. A tavasszal meg fog indulni az új gyorsvonat Nagyvárad és Fiume között. Eddig egyáltalán nem volt szó róla, hogy az új vonaton harmadosztályú kocsik is lesznek. Ha ez tényleg így fog megindulni, akkor nagy hátrányára lesz a közönségnek, mely ily nagy utra leginkább a gyorsvonatot fogja igénybe venni.

Iletékes helyről azt jelentik, hogy a májusi menetrendben befogják állítani az új gyorsvonatot. Előbb azért nem lehetett az új vonatot megindítani, mert a vasút alépítményei nem bírták volna meg a száguldó nehéz gépeket. Májusra már teljesen ki fogják cserélni az alépítményeket. Ekkorra a legnagyobb akadály a Sebes-Körözs vasúti hidja is elkészül és átadható lesz a forgalomnak.

Ilyen körülmények között tehát mindenképen indokolt, ha már most gondoskodnak a vonatok teljes alkalmatosságáról és a III-ad osztályú kocsik életbe léptetését már most kívánja Szeged.

Fontos ez a kérdés nem csak a nagyvárad—fiumei forgalom szempontjából, hanem a nagyvárad—szegedi forgalom érdekében is. Nagyváradnak, mint a vidék egyik legerő-

sebb kereskedelmi városának eddig nagyon élénk forgalma volt Szegeddel és a közbeeső városokkal.

A forgalom azonban valósággal meg volt bénítva az eddig közlekedett személyvonatok miatt, melyek állandóan késtek. Ha a gyorsvonatok III-ad osztálya is meg lesz, a jelenlegi utasok, kiknek jórészt kereskedők képezik, sokkal többször fogják igénybe venni a gyorsvonatot, mint jelenleg a személyt és szívesebben létesülnek új üzletek is, melyek Nagyvárad felé gravitálnak.

Nagyvárad magáéva fogja tenni Szeged átiratát és a legközelebbi törvényhatósági ülés után fel is fogja küldeni hasonló szellemű feliratát a miniszterhez.

Megjutalmazott tisztviselők.

Hol van a költségvetés?

Biharvámegye törvényhatósága, mint annak idején a Tiszántul megírta, a státuszrendezés mostoha intézkedését ott, ahol lehetett enyhíteni kívánta. Különösen nagy súlyt fektetett a törvényhatóság arra, hogy a vármegye legjelesebb tisztviselői ne szenvedjenek esorbát a status miatt. Így Verner Kálmán, Baranyi András és Keszthelyi Zoltán részére évi 1800—1800 korona működési pótlékot szavazott meg.

A vármegye szeptemberben hozta meg ezt az intézkedését és már a miniszter is jóváhagyta, mert nem akarta, hogy ezek a tisztviselők károsodjanak.

A többi tisztviselő ugyanis a státuszrendezés folytán már mind megkapta a magasabb javadalmazást, minden tekintetben méltányos volt tehát, ha a három tisztviselő szintén kellő időben kapja meg a fizetését.

Érdekes, hogy a törvényhatóságnak eme határozata szoros összefüggésben van az 1912. és 1913. évi közszükségleti alapjai költségvetésével és már a határozat elintézését nyert, de a költségvetésnek se híre se hamva.

A végtelen sokáig késő költségvetés tárgyában Baranyi András vármegyei főjegyző, aki az ügynek referense és akit folytonosan zaklatnak a költségvetés miatt, a következőket mondta munkatársunknak:

— A költségvetés még mindig nem érkezett le. Valószínűnek tartom, hogy a késlekedésnek az az oka, hogy több tétel felvilágosítást igényelt. Nevezetesen a vármegye arról értesült, hogy a napidíjas irnokok lakbérére megszavazott összeget a pénzügyminiszter, mint lakbért nem akarja engedélyezni, mert ez precedens lenne más vármegyékkel szemben.

Itt félreértésről volt szó. A miniszter ugyanis abban a tudatban volt, hogy a vármegye az állam terhére akarta a lakbért megállapítani, holott a megye saját pénzből gondoskodott a fedezetről. Mikor a vármegye e félreértésről tudomást vett azonnal új felterjesztést csinált, melyben a minisztert helyesen informálta. Időközben azonban az iratok a pénzügyminisztertől a belügyminiszterhez kerültek, s így az új felterjesztés alapján ismét vissza kellett küldeni a pénzügyminiszterhez, ahol valószínűleg most van tárgyalás alatt. Hogy mikor jön le a számadás, nem lehet tudni.

Ma 1913-ban vagyunk már és még most sem lehet tudni, hogy 1912. évre mikor jön le a megye költségvetése. Hogy most megint visszaküldték az iratokat a pénzügyminiszteriumba, az nagyon aggasztó, mert legutóbb, mikor ott volt egy évnél tovább tartották ott. Ha most megint ott fennek a dolgok, még 1914-ben sem lesz a

veken s a jó beosztású család alapjának biztosított minimuma.

Jó parti? Allás, fény, vagyon, törtetés, örökös elégedetlenség, örökös gond, aggodalom, félelem, sértett ambíció, képzelt mellőzés, külső erőlködések, terhes színjátás s nincs a léleknek egy pillanata, egy olyan érzése, mint mikor nyáron a színes, illatos virágokkal pompázó zöld gyepen a ragyogó kék égbolttól a nap arany sugarai órák hosszán nyújtózkodnak.

Ezt az érzést oly kevesen ismerik. Csak azok, akik úgy tudnak szeretni, mint Ti szeretitek egymást. Ez a rezgés szöjje a családi életet. A nyári zöld pázsit a családi élet, az illatos színes virágok rajta szemetek fénye; a gyermekek és a kék égbolttól a nap leragyogó sugarai az urad — tekintete.

És ezt Neked kell biztosítanod. Szeretettel, nagy szeretettel. Oh ha minden nő így gondolkodna, oh ha a hiúságok, külsőségek, haszontalanságok és futó nyegleségek helyett, annyi elpazarolt időt, energiát a mi hölgyeink a lelkük, a szívük tartalmának ilyen irányu művelésére fordítanák. Kiesi paradicsom volna a földi lét, ahol nem volna köznöny, nem volna szenvedés.

Mit tégy? Hogyan biztosítsd ezt? Egy könyvben sem férne el a sok jó tanács s

mégis egy szóban is elfér: szeress! Szeress a lelkeddel, a szíveddel, az akaratoddal.

Ennek a nyomában nő minden. A házad templom legyen. Aki oda belép, tiszta lelket hozzon magával.

Ha fáradt férjed borús arccal, felizgult lélekkel látod közeledni, — fogadd a küszöbnél tárt karokkal, meleg lélekkel, vidáman. Asztalod legyen olyan, mint lelked. Hálószobád legyen mindenkor szentély. Megjelenésed egyszerű, de mindig tiszta. Lelkedben a hit virága mindennap új szíromlevéllel gyarapodjék. Ne légy haragos soha. És meglásd — ha mindezt következetesen betartod — kicsi tűzhelyetek lesz a földi paradicsom.

Ne hallgass azokra, akik azt mondják, hogy ez örökös önfeláldozás. Hol marad a szórakozás? Hol marad a vetélkedés? És végül kicsapják a fő adut: így rád un az urad!

A hazugság csunya, de ha nő hazudja s ezt hazudja — le nem vezekelheto bünt követ el.

Igy csak azok beszélhetnek, a kik a helyes utat sohasem taposták. A levegőben szétfoszoló üres buborékok, fecsegések ezek csak.

A boldog családi életnek ez a recipéje. A boldog családi élet az asszonyon épül föl. Az a férj, a ki gonddal, bajjal jön haza,

a küszöbön kívül hagy minden gondot, ha felesége szeretettel, vidám mosolylyal, tiszta, rendes házzal, fehér abroszon izletes párolgó étellel várja. Nincs az a rögzött gazember, az a hideg jégcsap, a ki erre föl ne engedne, s ennek hatása alatt meg ne tisztulna. Az a férj, a ki feleségét mindenkor tisztán, egyszerűen, rendesen látja, sohasem ábrándul ki. S ha az asszony e mellett magatartásában, viselkedésében, családi szentélyben a legintimebb, a legodaadóbb percekben sem fedekszik meg önmagáról, akkor elérte azt, hogy férje évek multán is olyan szemmel tekint rá, mint a mézes hetekben és soha sem jut eszébe más nők szoknyája után szaladgálni.

A nő gondosan ápolt szépségével, bájaival csak az urának tessenék. Ez nem csak kielégíti a férj váromlását, de fölülte tömjénezzi annak hiúságát, a mi viszont impulzusul szolgál arra, hogy a férj újabb és újabb variációkban nyilatkozzék meg.

Az asszony lelke emelkedettségével, hitével, melegségével, tehát tulajdonságaival (melyeknek bélyegei, megnyilatkozásai a tisztaság, rend, jó konyha, izlés, csíny s ezer apróság) letörli a homályt, a ködöt s így a fellegek kialakulását megakadályozza. Sohasem tudom megérteni, miért ren-

ŐSZI és TÉLI
:: IDÉNYRE ::

Harisnyák, keztyűk, lélekmelegítők, szövött gyermek sapkák és kabátok, szettetek, barkettek, gyapju szövetek. Női és férfi fehéreneműek.

Rövidáruk óriási választékban.

Fráter és Kosminsky

NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.

Telefon 384.

Telefon 384.

ŐSZI és TÉLI
:: IDÉNYRE ::

megyének költségvetése. Szomorú állapot ez nagyon és jellemző világot vet a miniszteriumok ügykezelésére.

Katholikus bál Nagyváradon.

A jövő vasárnap, e hó 19-én az ideai farsangnak egyik legkimagaslóbb eseménye fog lezajlani. Akkor lesz a katolikus bál a nagyváradai katolikus egyesületek rendezése mellett. Nagyvárad egész katolikus társadalma összefogott, hogy a 19-iki bál minden ízében fényesen, pompásan és nagyszerűen sikerüljön. A fővédnökséget gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyés püspök vállalta el, az agilis vezetőség pedig lelkes buzgalommal munkálkodik, hogy a január 19-iki katolikus bál felejthetetlen, kedves, szép emléke legyen mindenkinek, aki csak megjelenik a Vigadó ragyogó, fényes nagytermében. És az előjelek, már is, alig hogy megindultak az előkészületek, azt mutatják, hogy az ideai farsang egyik legszebb pirosbetűs ünnepe lesz a katolikus bál napja. A tiszta jövedelem a legszebb kulturális célra, a Katolikus Népkönyvtár és a Katolikus Legényegylet könyvtára javára fog fordítani.

A bárendezés tagjai a következők:

Elnökök: Molnár Lajos, Bodó Elek, Barza Antal. Pénztárnokok: Zöldy Bertalan, Karkusz Sándor. Ellenőrök: Márton Péter, Eresey Lajos. Jegyzők: Székely Lajos, Barza József, Korbita József. Rendezők: Ábrahám Sándor, Balázs Ernő, Bátor Mihály, Bodola Imre, Ifj. Barza József, Braunhof Lajos, Csurlay Péter, Dobozy János, Décsy Dénes, Dobozy Zoltán, Farkas József, Foris Imre, Fleisz Elek, ifj. Fleisz Mihály, Franyó Részó, Galló János, Henn Károly, Hottya Ká-

deznek a házasságok családi perpatvarokat. Hogy értelem s logika szerint összetűzhetnek azok, a kik külön-külön érdekekért és célokért küzdenek. De a férj és feleség élje, érdeke egy és ugyanaz mindig és minden körülmények között: a család boldogsága — hogyan lehet tehát ellentétes érdekek armádiáit vonultatni hadi sorba? Hogyan lehet ágyukat sütögetni, vázákat csapkodni, sőt idegen hatalmakat: papát, mamát stb. segítségül hívni?

Nem igaz az, hogy a miként a természetben, úgy a családi életben is kellenek a viharok, a megtisztulások, hogy azután a tisztult légkörben derűsebb legyen az élet. Nem igaz. Nem igaz pedig azért, mert a családi fészekben lezajlott vihar sohasem mulik el úgy, hogy annak emléke válszafal gyanánt ki ne emelkedjék. S mennél gyakorabbak ezek a viharok, annál biztosabb, hogy a boldogság véglegesen elköltözött.

Édes Hugom. Csak azt a régi jó mondást ne feledd el soha: „Csak az első esetepaté ne legyen köztetek.”

Egy kissé messze elkalandoztam. De bármily és bár mennyit írnék, még mindig keveset írnék. S tudom mégis, hogy sokat írtam, mert a Te szíved szeret, a Te lelked nemes, a Te egész mivoltod makulátlan és ha ezt a rövid levelemet úgy veszed, mint

roly, Henn Lajos, Jakab József, Korbita József, Kauczil István, Kalló János, Kádár János, Komáromy József, Kmetz Lajos, Kiss Bertalan, Koszta Tivadar, Kovács Imre, Kovács Árpád, Koszti Béla, Kudar József, Karkusz Sándor, Kovács Lajos, Kovács József, Kovács Ferenc, Lérant József, Lapu Károly, Makó Sándor, Márton Péter, Mihók János, Merza Kálmán, Némethy László, Oláh Ferenc, Popovits Gusztáv, Rorvek Lajos, Szénásy Mihály, Sztachó Sándor, Tarján Sándor, Tarján Gábor, Takács Antal, Völgyi Gyula, Zöld Károly.

A meghívók most vannak szétküldés alatt. Aki véletlenül nem kapott meghívót és igényt tart rá, forduljon a rendezőség tagjaihoz, vagy a katolikus kör egy tagjához. Belépőjegyek ára személyenként 2 korona. Családjegy 2 személyre 3 korona, 4 személyre 5 korona. *Jegyváltásból és a bálterembe lépéshez a meghívó felmutatandó.* Jegyek előre válthatók a Kath. Körben, a Katolikus Legényegyletben, a népszövetségi csoportvezetőknél és Láng József könyvkereskedésében.

A bál kezdete este fél 9 órakor. Felülfizetéseket a jótékonycélra tekintettel köszönettel fogad és hirlapilag nyugtázza a rendezőség.

A Katolikus Népszövetség közgyűlése.

Ugyanez az év január 19-én ünnepe lesz a Katolikus Népszövetségnek is. A Népszövetség e hó 19-én d. u. fél 5 órakor tartja a premontrai főgimnázium dísztermében első ünnepélyes közgyűlését. Kimagasló eseménye lesz a közgyűlésnek dr. Vass Józsefnek, a katolikus restauráció országsszerte híres, lelkes buzgalmu apostolának egyik legkiválóbb szónokunknak az ünnepi beszéde.

a házasság boldogságának katekizmusát, biztos vagyok benne, hogy a lelkemet fájó érzés sohasem járja át.

Azt adtam, ami többet ér, mint a vagyon. Azt adtam ami a milliók életéből örök igazságok gyanánt a lelkem szűrőjén szűrődött keresztül.

Azt adtam, ami nekem minden. Mert ez lesz a Te boldogságod. Amely az édes jó anyánk is, a Tietek is, — az enyém is.

És most úgy érzem, hogy megboldogult Atyánk reánk tekint az égből, hogy megvan elégedve, jól bocsátalak utra, arra a nagy, a göröngyös, a nehéz utra, amelyen nehéz a munka, de az aratás bő — s egyedül a Tied.

Ha látod majd a zöld, pázsitos gyepet, ha látod rajta a színes, illatos virágokat, ha látod, miként pihenteti rajtok a nap arany sugarait — ha érzed lelkedben ezt a nagy nemes, magasztos érzést, akkor én édes Hugom a Te fáradságodat kicsinek, kevésnek fogod találni azért a mérhetetlen boldogságért, mi körülöttem minden percben megnyilatkozik.

Szeress! Szeress lélekkel, szívvvel, egész odaadással.

Igy bocsát Téged a jövőbe a Te szerető bátyád.

Pistay.

Az ünnepélyes közgyűlés műsora a következő:

1. Szózat.
2. Megnyitó beszéd.
3. Jegyzői jelentés.
4. Pénztárnoki jelentés.
5. Inezedy László: A nővér, szavalja: Haverland Gusztáv.
6. Ünnepi beszéd, tartja: dr. Vass József.
7. Himnusz.

Hazardjátékos asszonyok.

Előrebocsátom, hogy nevetek és helyet nem tudok. De tény az, hogy ebben a divatos városban elegáns éjeli büntanyájuk van a legelőkelőbb hölgyeknek, kártyabarlangot tartanak fenn, ahol csak hölgyek jelenhetnek meg; a játék nagy összegekben, ezekben megy, a legszedítőbb hazardjáték, amely rendszeresen belenyulik a napfényes reggelbe is.

Annyira égetett ennek a nagyszabásu bűnnek a tudata, hogy már nem tudom tovább elhallgatni. Kénytelen vagyok kiállni vele csak így szimplán, egyszerűen és megdöbbenően.

Igen, Nagyváradon a legismertebb ur-asszonyok közül 15—20 a legzüllöttebb kártyás, modern beteges hiszterika, akik sápadtan virrasztanak át izgalmas éjjeleket a zöld asztalok fölött.

Nem merem részletezni a dolgot, mert attól félek, hogy éppen ma szembe találkozom a korzón egy hölgygyel, akire ráillenek az adataim. Attól félek, hogy merő véletlenségből kitalálom a sárgára fakult arcából, szárazra égett ezemeiből, hogy éppen onnan jön most a kártyaszobából és az ura karján végigtámolyog a korzón . . .

Attól félek, hogy irtózatot botrányok lesznek. Nem mertem egy lépést sem tovább nyomozni ebben az ügyben, mert esetleg rettenetes leleplezéseket kellene, hogy tegyek. Azt hiszem, hogy már azzal is többet mondok a kelletténél, amikor elárulom, hogy nem is kávéházban, szeparékban, vagy éjjeli mulatóhelyen van a hölgyek rejtett büntanyája, hanem itt bent a város lüktető szívében, egészen magánlakáson . . .

Én emlékszem, egész határozottan emlékszem, hogy egyszer láttam is ilyen beteg, ideges hölgyet. De akkor nem is gondoltam arra, hogy önagysága esetleg az ezresek elvesztése miatt olyan izgatott. A hajnali esillogó, átlátszó köd még nem szállott föl egészen a Körözs-felől és mi hárman sétáltunk a néptelen parton — Ó, az ura és én. Az asszony szeme erőltlen acélkék színben esillogott, bágyadtan és hosszan le-lehuntya szeméit, szédülten szivta az éles reggeli levegőt. Drága estélyi kosztümje gyűrötten szögletesedett ki lent a bő sealskin köpeny alól. Egészen az urára bizta magát, aki alig bírta vékony karjaival egyenesen tartani az asszonyt . . .

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

— És rettenetes volt... Én ezeket ismertem én nekem köszönnöm kellett nekik... Az asszony lehunyt a szemét, mikor elmentek mellettem. A férfi zavartan bólintott... Először azt gondoltam, hogy részeg volt a nő. De nem. Most, hogy két nap óta tudom, hogy micsoda megdöbentő bűnök tartják fogva ezeket a szép, de beteg hölgyeket, azóta kétségbeesztő vergődéssel igyekszem menekülni ettől a reggeli képtől, de nem tudok. Érzem, hogy kötelességem megírni, ezt a becstelen bünt, de én adatkat nem adok. Keressen a hatóság úgy, ahogyan tud. Ehhez semmi közöm. De hogy ki kell pattantanom ezt a titkot, hogy igen is egész családok existenciája nyugszik ebben a városban a nő, az anya kártyaszerencsésén, az egyszer kétségtelen.

Azonban Ön ne féljen, Nagyságos Asszonyom. Én Önt nem árulom el névleg s talán én magam nem is akarok mást, mint egy legyőzhetetlen lelkifurdalást okozni Önnek és sápadt kollegáinak. Hogy esetleg a rendőrség mást is akar, hogy esetleg kíváncsi lesz önökre, az igazán nem tartozik reám. Megadom önöknek a vészjelt a menekülésre és ugyanakkor értesítem a rendőrséget is.

De kijelentem, hogy ha a következő kártyaéjszakán ismét együtt lesznek önök, akkor kiméletlenül leleplezem önöket a nyilvánosság előtt. (p. j.)

HUMOR.

*

MIERT JÓ A DOHÁNYZÁS?

— Biztosíthatom, doktor ur, hogy a dohányzás kitűnő hatással van az egészségre, csillapítja az idegket s valósággal nyugodtá teszi a háztartásomat.

— Hogyan?

— A mint rágyujtok, az anyósom azonnal pakol és elmegy.

*

JÓ MEGHATÁROZÁS.

— Papa, mi az az udvariasság?

— Az udvariasság az a művészet, hogy nem sejtetjük a másikkal, mit gondolunk felőle.

*

MÉG ANNÁL IS OSTOBÁBB.

Kohn ur szemrehányást tesz a leányának, hogy miért udvaroltat magának kizárólag azzal a Mórlickával.

— De hát papa, tulajdonképpen mi kifogásod van ellene?

— Ostobának találom.

— Én nem.

— Aztán azt hiszem, Mórlicka csak a te hozományodra pályázik.

— Oh, dehogya! Nekem bevallotta, hogy akár hozomány nélkül is elvesz feleségül.

— Csakugyan? No már ennyire ostobának még sem gondoltam!

**Uri fehérenemű, „Fownes“
keztyű, „Habig“ kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár**

Róth M. utódánál.

KURUZSLÓ, aki az emberek butaságából él

A furcsa tarifa.

Az ember fejcsóválva áll meg ez előtt az eset előtt. Hát még ilyen megtörténhet a XX. században, amikor az elemi iskoláktól kezdve föl egészen az egyetemek híres katedráiig mindenütt tanult és felvilágosodott férfiak tanítanak.

Valóban, az embernek egy kicsit megborzong a háta, amikor sötét Biharországnak ilyen antikulturális dokumentumai kerülnek napfényre és éppen itt Nagyváradon, ahol annyi az iskola, az ujság, a betű!...

Maga az eset annyira közönséges és hitvány, hogy nem is volna szabad a mi közönségünket fárasztani és bosszantani a közlésével.

Direkte a krajeáros boulevardok illusztrált és véres címmel megírt szenzációjának született. De hogy lássák önök, hogy milyen fokon áll még a kultúra az alsó rétegekben és hogy vannak még emberek, akik enyhén szólva tudatlanságban szenvednek, mi is megírjuk. Talán használunk vele valamit ennek a szegényes bihari kulturának.

A szalacsi javasasszony fia.

Mit gondolnak önök, hova vezetnek ennek a misztikus, hókusz-pókuszos ügynek száalai?... Azt hiszem, nem is lehet a város más részére gondolni, mint a Kolozsvári-utcára. Erre a rendezetlen, büzös, hosszú és csunya utcára, ahol örökös a sár, tarka szemétdombok, fekete rongy-telepek rothadnak és minden háznak a fala sárga, nedves és vakolathullató. Ez az utca legszégénylenebb része Nagyváradnak.

Itt ütötte fel egy omladozó, régi sárga házban ravasz üzletét Dózsa György. A múlt év agusztus havában jött Nagyváradra Debrecenből. Es azóta behálózta egész Velencét, Váralját és Csillagvárost. Ozönével jártak hozzá fiatal leányok, bárgyu fiatal emberek, esélcsap asszonyok és kártyás férfiek. Csak úgy beszéltek róla, hogy

— Na, nem segít rajtad már csak a szalacsi javas asszony fia. Ereggy hozzá, azt majd kikurál.

Megirigyelhette volna akármelyik fiatal tudós specialista azt a hirnevet és kariert, amit ez az ember csinált rövid hat hónap alatt. Dózsa György az anyjától örökölte ezt a szédítési tehetségét, most 47 éves, derecsedő ember, éles profillal, szurós szemekkel és egy csomó aranyfoggal. Az anyja az egész vármegyében híres javasasszony, aki azonban roppant óvatos s már nem is dolgozik pénzert.

A fiának azonban emellett félelmetes hire is van. Nemesak szerencsétlen paciensei félnek tőle, hanem minden ember. Ennek köszönhető, hogy mindeddig zavartalanul dolgozhatott. Az a fiatalember is, aki feljelentette, arra kérte a rendőrséget, hogy hallgassa el nevét.

Az elkeseredett paciens.

A napokban megjelent a rendőrségen egy exaltált lelkű uriasan öltözött fiatalember és Jánossy Gyula bűnügyi kapitány előtt mesélni kezdett egy különös emberről, aki meglehetősen olesón elvállalta, hogy katonát csinál öbelőle. T. i. a fiatalembert rettenetesen bántotta az, hogy őt az idej sorozáson nem vették be katonának, mert rossz a füle, meg talán a feje is egy kicsit.

Ő úgy hallotta, hogy Dózsa kigyógyítja. Elment hozzá és Dózsa fekete talárban fogadta, megvizsgálta. Egy sokszögletű, nagy

rózsaszín követ szoritott vakszemére, később kiderült, hogy egy női kalaptü leesett üvegje volt és érezte, hogy ez a kő őt megcsipte. Megállapodtak abban, hogy 18 koronáért rendbehozza a fülét, megszünteti a fejjugását, de 2 kor. előleget kell lefizetni. A kezelés 16 napig fog tartani. És hogy másnap menjen el az orvosáért.

A beteg tegnap meg is kapta a medicinát. Valami rettenetes szagu sárga folyadék. És szerencse, hogy még a szaglózérzéke jó volt. Nem vette be, hanem elvitte a rendőrségre.

Az üzleti főkönyv.

Ezen a nyomon a rendőrség elindult és még tegnap délben le is tartóztatta Dózsa Györgyöt. Egy detektív ment hozzá, hogy gyógyítsa ki őt a rossz szaglásból. Azonban Dózsanak jó orra volt és megakart nyugtatni a detektívet:

— Elég jó szaglása van magának barátom.

— No ha jó, akkor jöjjön velem a rendőrségre.

A detektív lefoglalta a kuruzsló hatalmas ládáját, amelyben a különböző gyógyszeres állottak. Nevezetesen: csirkebél, pök összetörve, juhász, vagy ötven színű büzbomba, kenőcsök, zsiros folyadékok. Legfelül két tucat piszkos francia kártya.

De legérdekesebb az üzleti főkönyv. Ebben benne vannak a paciensek nevei, keresetei és kezelési módjai. De olyan zagyva és buta mondatokban, hogy igazán csak a tökkel ütött embereknek lehetett beadni ilyen diagnózist.

Hátul pedig megvan az a tarifa, amely szerint díjazni kellett a különböző betegségeket. Ime egy pár szemelvény belőlük:

Főkönyv 135 oldal.

Egy szerelemital	— — —	20 K,	előleg 5 K
Vidéki távolsági szerelem (?)	40	"	" 10 "
Nehézséges szerelem	— — —	50	" " 20 "
Tolvaj kézrekerítése	— — —	30	" " 10 "
Rontás (nő, gyerek, férfi)	50	"	" 20 "
Hamis eskü törv.-szék előtt	100	"	" 30 "
Szivbajos	— — — —	100	" " 30 "
Akasztás	— — — —	150	" " 40 "
Italszerető	— — — —	60	" " 20 "
Remegésben szenvedő	— — — —	30	" " 10 "
Köszvényes	— — — —	60	" " 10 "
Belső v. külső idegesség	— — — —	60	" " 20 "

Mint látják önök, badarabbnál bolondabb tételek szerepelnek a ravasz ember programjában.

Hogy mi az a vidéki távolsági szerelem, azt a legkitűnőbb fantáziával sem lehet megtalálni. És ő ilyen cím alatt kövér bankókat fizettetett pasasaival. — Szegény ostoba emberek!...

A kihágás.

Előállítás után nyomban kihallgatták. Pózba vágta magát, művésznek mutatkozott be és roppant göggel nézett a rendőrtisztre.

— Bejártam a félvilágot, de még ilyen szegény nem esett rajtam. Nem igaz, hogy én kuruzsló vagyok. Szereim biztos hatásuk. Tanuként felhívom betegeimet, akiket eddig meggyógyítottam.

Es a rendőrség csatlakozik ehhez a kérdéshez. Ezuton is felhívja mindazokat, akiket eddig Dózsa György kezelt, hogy jelentkezzenek. Teljesen világosságot akar deríteni Dózsa multjára, mert nem lehetetlen, hogy sötét bűnök nyomják ennek az embernek lelkiismeretét.

HIREK

*** A harmadik farsangi ebéd a rezidenciában.** Tegnap este a harmadik s e szezonban egyuttal az utolsó farsangi ebéd zajlott le a püspöki rezidencia országos hírű ebédlőjében. Gróf Széchényi Miklós püspök szeretetreméltó kedvességgel fogadta vendégeit, kikkel az ebéd után sokáig beszélgetett. Tízórátját oszlottak szét a vendégek. A tegnapi ebédre hivatalosak voltak a következők: Ambrózy György, Arlow Viktor, Balogh Kálmán, Bien Sámuel, Bodnár Gyula, Boros Bertalan, dr. Bozóky Alajos, Bölönyi József, Bunyitai Vince, Butyka Lajos, Fanta Géza, Fata Sándor, Fetser Antal, Gabriely Lajos, Gedeon Alajos, Gellért László, Gerő Ármin, Harmathy Károly, Hoffbauer Pál, Jankovich Károly, dr. Karsch Lollion, dr. Károly Irén, Keszthelyi Zoltán, dr. Kiss Géza, Kny Antal, Kouffheimi Magerl Károly, Kőszeghy József, Krammer Károly, dr. Krüger Aladár, Kürthy Ernő, dr. Lányi József, Lukács Ödön, Mangra Vazul, Materny Imre, dr. Matolay Károly, Mayer Antal, Medvigy Mihály, Miller Richard, dr. Miskolczy Ferenc, Molnár Imre, dr. Moskovits József, Csécsi Nagy Imre, Nagy Márton, dr. Némethy Gyula, Peiser Károly, Rednik Gábor, dr. Schweiger Ede, Skultéty István, dr. Sztán Flóris, Tatár Zoltán, gróf Teleky Sándor, Tóth Imre, báró Trauttenberg Imre, Véssei Mihály, Wallner Ödön, Varró Domokos, Lovag Wertheimstein Alfréd, Wolf Béla, Zsigmond Andor.

*** Vetítőest a Katholikus Körben.** A Katholikus Kör legközelebbi vetítőestjét kedden, folyó hó 14-én 6 órakor fogja tartani. Ezuttal ismét dr. Némethy Gyula teológiai tanár lesz az előadó, aki a színes, szép vetített képek során *Tirol* gyönyörű vidékét fogja bemutatni.

*** Szentségimádás.** Az oltáregyesület szentségimádását, ma az olasz plébánia templomban fogja megtartani. Reggel 7 órakor szentségkitétel, 9 órakor nagymise és szentbeszéd, este 5 órakor pedig szentségbetétel lesz litániával és szentbeszéddel.

*** Kinevezés.** A király a pénzügyminiszter előterjesztése alapján dr. mezőtelegyi ifjabb *Miskolczy* Imre miniszteri segédtitkár miniszteri titkárrá nevezte ki. A pénzügyminiszter *Bugár* Viktor mezőtelegyi okleveles vegyész-mérnököt a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű műszaki ellenőrré nevezte ki.

*** A milliós Budapest.** A Frankfurter Zeitung a minap írta meg, hogy *Budapest* elérte az egymillió lakosságot és hogy ezzel a legkomolyabb európai metropolisok sorában van. A budapesti statisztikai hivatal erre vonatkozóan azt mondja, hogy Kispeszt, Ujpest, Erzsébetfalva bevonásával, amelyeket nem egy közigazgatási adminisztráció ugyis Budapesthez csatol, a magyar főváros már jóval túllépte az egymillió lakosságot és legalább is százezzerrel több lelket számlál. Így alakul ki a Nagy-Budapest fogalma, a mely csak idő kérdése, hogy véglegesen megvalósuljon. Budapest és környéke olyan rohamosan fejlődik, hogy a Nagy-Budapest nem maradhat el. És akkor egyszerre erősen mögöttünk áll az egy millió.

*** Sötétségben a város.** Péntek este fél 7 órakor egyszerre kialudtak a villany lámpák és Nagy-Várad városa néhány percig sötétségben maradt. Rövid idő múlva azonban lassanként izzóvá lettek a körték és mintha mi sem történt volna ismét az előbbi fényben uszott a város. A kellemetlen esetről *Belányi* Imre igazgató tegnap tette meg jelentését a városi tanácshoz. E szerint a sötétséget gép hiba okozta. Ugyanis a gőzturbina generátora az általános terhelés csökkentése alkalmával növekedő fordulásokkal tett és nem szabályozott. A telep személyzete biztonságból azonnal a tartalékban lévő gépeket hozta üzembe, mire a zavar megszűnt. Egyidejűleg jelentette *Belányi*, hogy a Ganz és Láng-féle gyárakhoz érélyes hangu felszólítást intézett hogy hasonló zavarok elkerültesse. A válasz megérkezésekor ismét jelentést fog tenni *Belányi* a városnak.

*** Bankett Lovassy Andor tiszteletére.** *Lovassy* Andor, az újságiróból lett alispán, mint már a *Tiszántul* megírta, nyugdíjba vonult s megint újságíró lett. *Lovassy* néhány napot régi pátriájában Nagyváradon töltött, ahol *Lakatos* József földbírtokosnak volt vendége. Tordán még nem volt meg a hivatalos bucsuzás, mely után a közpályáról való végleges visszavonulásra fog következni. Mint értesülünk, Aranyostorda vármegye közönsége nagyszabású bucsuban-kettet fog rendezni *Lovassy* tiszteletére. A bankett január 15-én lesz és pedig gróf *Bethlen* Bálint főrendezése mellett. A banketten nemcsak Aranyostorda vármegye közönsége vesz részt, hanem a szomszédos vármegyék is. Biharmegyéből a vármegye tisztikara részéről eddig *Fráter* Barnabás és *Fráter* Kálmán, a törvényhatósági tagok közül pedig *Lakatos* jelentették be részvételüket. A bankett igen fényes sikerűnek ígérkezik. Ezt a nagyszabású bucsuztatást fogja követni *Lovassy* újabb tervének megvalósítása, egy nagyszabású politikai napilap létesítése. A lapalapítás munkálatai igen előrehaladott stadiumban vannak. Az eddigiekből ítélve az új lap Erdély leghatalmasabb lapja lesz. A lap létrehozatalában Erdély mágnásai fáradoznak.

*** Löwenstein Zsigmond gyásza.** Mély gyász érte Nagyvárad város egyik agilis és népszerű törvényhatósági bizottsági tagját, *Löwenstein* Zsigmondot. Ugyanis édesanyja özv. *Löwenstein* Jakabné életének 82-ik évében péntek este elhunyt. Az elhunytat gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés ma vasárnap délután 2 órakor lesz a Templom-téri gyászszobán.

*** Kirágták a rókák.** Péntek este Nagyváradról Élesdlokra igyekezett *Farkas* Mózes bányamunkás. Utközben rosszul lett és meghalt. Az uton járó-kelő munkások vették észre a hullát és jelentették a kisbárádi jegyzőnek, aki a kisbíróval őrizet alá vettette a hullát. Egész éjjel őrizte a kisbíró *Farkas* hulláját. Reggel, mikor a község hullaházába akarták szállítani a hullát, akkor vették észre, hogy a fej borzalmasan össze van rágva. Megállapították, hogy éjjel a rókák rágták össze a hullát fejét. Szépen örködhett fellette a kisbíró, jó hogy az ő fejét nem rágták le a rókák.

*** Tiszteletdíj a gazdasági munkás közvetítőknek.** Kolozsvár törvényhatósága tegnap átiratot intézett Nagyvárad városához a gazdasági munkás-közvetítők tiszteletdíja tárgyában. Eddig ugyanis a megbízottak ezt a kötelezettségüket díjtalanul

teljesítették. Kolozsvár törvényhatósága azt javasolja, hogy írjanak fel a törvényhatóságok a kormányhoz, miszerint a közvetítők évi 300 korona tiszteletdíjban részesüljenek az állam részéről.

*** Nagy tűz Szalárdon.** Tegnap este nagy tűz pusztított Szalárdon. *Kiss* András gazdának kigyulladt a háza. Mire a falubeliek a tűz oltására megérkeztek, már mentésről szó sem lehetett. A tűz elpusztította a lakó házon kívül a gazdasági épületeket is. Hogy mi volt a tűz keletkezésének oka, azt a csendőrség nyomozása van hivatva felderíteni.

*** Második páholy Nagy-Váradon.** Nem a szabadkőművesség terjedése követelte a második páholy alapítását Nagy-Váradon, hanem a szakadás, mely a radikális tulzók és a nemzeti szellemre még valamelyest adók között támadt a *László* páholyban. Már hetekkel ezelőtt megirtuk a dolgot, de eleinte tagadták, sőt kiviccelték közleményeinket, míg tegnap már a szabadkőművesekhez közel álló *Uj Nagyvárad* is mint tény közli, hogy szétváltak a malterkanalások, a régi páholyban dr. *Grósz* Menyhért maradt a főmestere, a még radikálisabbak pedig — persze *Agoston* Péternek, a kir. kath. jogakadémia tanárának (!) vezetése alatt új páholyt alakítottak s azt *Berkovits* Ferencről nevezték el. Szegény *Berkovits* még szellemileg egészséges volt, mikor a negyedik parancsolat esődjét hirdette, hogy t. i. felesleges a szülők tiszteletére kötelezni az embert, sok szülő nem is érdemli meg, ebből gondolható, hogy micsoda zöldségeket fognak kifőzni a *Berkovits*ről nevezett páholyban. Szánandók azok a lelki vakok, akik hálóikba kerülnek.

*** A polgári leányiskola ünnepe.** A nagyvárad olasz községi polgári leányiskola Segítő Egyesülete a szegény tanulók felsegélyezésére ma, vasárnap, délután 4 órakor a Tisza Kálmán-téri iskolaépület tornatermében ünnepséget rendez. A nívós és érdekes számokból összeállított műsor a következő:

Éji dal. Éneklé az iskola énekkara.

Megnyitó beszéd. Tartja: *Wechsler* Lili, a Segítő Egyesült ifj. elnöke.

Abt F. A galambház. Tréfás énekes kettős. Előadják: *Gerő* Magda és *Patzkó* Sárika.

Élet és iskola. Színjáték. Irta *Szávay* Gyula. Előadják: *Mihelyfi* Magda, *Perlesz* Emma, *Lévai* Zsófi, *Sas* Piroška, *Weisz* Ilona, *Bock* Erzsébet, *Kaszó* Boriska, *Szanditz* Gertrud, *Rimanóczy* Rózi, *Muhits* Anna.

Elsassi leányok. Énekes kettős táncdal. Előadják: I. soprán *Bartha* Anna, II. soprán *Szücs* Lili.

Mozart D-moll fantazia. Előadja: *Mandel* Ilona.

Nőgyűlés. Tréfás színjáték. Irta *Altai* Gompertz M. Előadják: *Popper* Anna, *Fássy* Márta, *Hödl* Angyal, *Keztyüs* Piroška, *Klein* Erzsébet, *Nagy* Irén, *Moskovits* Erzsébet, *Reisner* Olga, *Schönberger* Emy, *Szöllősy* Jolán.

Kabosné és Babosné. Tréfás kettős. Előadják: *Gerő* Magda és *Patzkó* Sárika.

Belépőjegy: Ülőhely 1 K, karzatjegy 60 fillér.

* **A női anyakönyvvezető.** Bihar-megyében az első női anyakönyvvezetőt Glac Antal volt főispán nevezte ki. Azóta már ez az egy is lemondott és egyáltalán nem neveznek ki új női anyakönyvvezetőket. Legutóbb tegnap utasított el Miskolcra Ferenc dr főispán egy előterjesztett női anyakönyvvezetőt. A nagyszántói anyakönyvvezetői állás üült meg és erre az állásra Dienes Józsefnét ajánlották kinevezésre. A főispán az előterjesztést nem fogadta el és Boros Imre községi tanítót nevezte ki.

* **Hány baptista van a margittai járásban?** A margittai főszolgabíró most készítette el a baptistákra vonatkozó kimutatását. A statisztika szerint 1912-ben 184-en hagyták el vallásukat és tértek át az új felekezetre. Az áttérők legnagyobb része reformátusokból és görög keletiekből áll.

* **A kutyavadászat** elég szép eredménnyel végződött. A rendőrök és rendőrtisztek elejtettek összesen 36 kutyát, ami elég szép szám. Persze jobban szeretnék volna, hogy ha nyulakra ment volna a hajsza. Dehát ilyen passzióhoz egy rendőrtiszt nem igen juthat. Kutyavadászathoz is csak egyszer-kétszer egy évtized alatt.

* **Vőfély kerestetik.** Már mindenféle próbáridetést olvastunk, de amilyen most jelent meg egy nagy napilapban, még nem. Valóban felesleges minden kommentár. Elég, ha leközzöljük a furcsa hirdetést:

VŐFÉLY kerestetik izraelita lakodalomba, elsőrendű megvendégelés mellett, kocsit, csokor, frakk kölcsönzés megterítve és megállapodás szerinti napidíj. Teljes című leveleket „Gondos apa” jelíggel a kiadóba. 63736.

Tessék jelentkezni! Mindent adnak, elsőrendű megvendégelést, kocsit, csokrot, frakkot és napidíjat. Mi kell még?

* **Tisztelettel értesitem** a nagyérdemű közönséget, hogy tulajdonomat képező vendéglőmben elagott koromnál fogva 1912. év november hó 1-től Vilmos fiamat alkalmaztam, hogy vendéglőm régi jó hírnevét visszaállíthassam. Egyben tudatom a nagyközönséggel, hogy helyiségembe kizárólag saját termésű boraim jutányos árban szolgáltatnak ki, esténként hideg és meleg étkezés is kapható. Tisztelettel Karger Vilmos, mint apám megbízottja.

* **A legtökéletesebb nő.** Természetesen Amerikában található. A neve Schell Cilie, egy orvos leánya és maga is orvosi pályára készül. Neki nyújtották át nemrég a női szépség palmáját. A huszadik század milói Vénuszáról az alábbi adatokat jegyezhetjük föl:

Haja: Szőke.
Kora: Huszonöt éves.
Magassága: 1.74.
Súlya: 64 kilo.
Mellátmérője: 1.06 méter.
Derékbősége: 0.92 méter.
Csipőszélessége: 1.23 méter.
Szeme: Kék.
Arcbőre: Csodálatosan tiszta.

Megjegyzendő, hogy a kisasszony nem szokott reggelizni, megveti a kávé, a teát és az édességeket; szereti a hideg vizet, a hosszú sétákat és a kerti munkát. Tessék utánozni.

* **Milyen a váradi piac?** Érdekes leirat érkezett tegnap Nagy-Várad városához a földművelésügyi minisztertől. A leiratban arra utasítja a miniszter a várost, hogy a nagyváradi piacról, a piac forgalmáról és az élelmi cikkek áráról rendszeresen jelentsen. A tanács a leiratot Gerő

Ármin főkapitánynek adta ki, aki a jövő héten a jóléti bizottság ülésén fog ebben a dologban intézkedni. Valószínű, hogy a miniszter rendeletének a piaci árak országos rendezése a célja, amire már nagyon is rászolgált különösen a váradi piac.

* **Uj ügyvéd.** Dr Zigre Aurél, a nagyváradi ügyvédi kar szimpatikus tagja ügyvédi irodáját Beöthy Ödön-u. 12. sz. alatt megnyitotta.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legújabb Bar-amine és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnel szerezhetők be.

x **T. olvasóinknak.** Akinek 1-2 éves Akác, Gledicsia, gyümölcsfa vadonc, továbbá mindenféle ojtott nemes gyümölcsfára van szüksége, annyival is inkább ajánljuk Ungváry László falkolóját Cegléd mert már több mint 27 éve küldi a szélrózsa minden irányába évenként 100.000 számra a nemes gyümölcsfát és millió számra az 1-2 éves gledicsia, akác és mindenféle gyümölcsfa vadoncot. Árjegyzéket szívesen küld

AZONNAL BÉRBE ADANDÓ

Nagyszalontán az állomástól 5 perenyire levő ház két szobával és egy üzlethelyiséggel, gazdasági épületekkel, ház mellett 10¹/₄ hold belsőség sok gyümölcsfával, nagyon alkalmas kertészkedéshez, a határban 9¹/₂ hold prima szántóval. Bővebbet **TUKKA GERGELY** bérbeadónál **Isaszegen** Pest-megyén.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszeten házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvence. vasutná.

x **A „Kispipa“ uj köntösben.** A helybeli és vidéki közönség régi, kedvelt szórakozóhelye, a „Kispipa“ ódon helyisége mellett modern épületben, tágas, füstmentes termekkel, villanyvilágítással, a higiena minden követelményével ellátva áll rendelkezésére a szórakozni vágyó közönségnek. Jó konyháról, kitűnő italokról gondoskodik és számos látogatást kér **Szujker Tamás** vendéglős.

— **A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.“ sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.**

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyszintén az

„Élet“, „Nagyasszonyunk“ „Zszióknk“ és „Kis Pajts“-t

a

Hegedüs Hirlapirodában
Rákóczi-út 5. — Telefon 1301.

x **Uj tanfolyamok a Rose Nyelviskolában.** Január 1-ével új tanfolyamok kezdődnek Rose tanár ábrázoló nyelviskolájában. Mától kezdve be lehet iratkozni német, francia vagy angol nyelvszakokra. A tanítás házon kívül is történhetik. Bővebb felvilágosítást ad a nyelviskola irodája, Rákóczi-út 3.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körözs felőli oldalon modern **három szobás lakás** mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Egy igazán élet-évaló** és hűzagnpótló intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: **Donát Károly**, ki lakásán, Szabadság-utca 5. szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépírást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

x **Finom** női lack chewrau barna és fehér félcipőket vettém partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. **Feketénél, Bémer-téren**, Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

x **Szülők figyelmébe.** Legszébb karácsonyi ajándék jól tanuló fiuk részére egy jól lövő flóbert. A legnagyobb örömet csakis ezzel szerezhetünk, ssemmi más ajándék nem teszi meg azt a hatást, mert a fiuk vérében már benne van a fegyver iránti vágy, ezt minden felnőtt férfi tapasztalatból tudja. Tehát a fiainknak örömet akarunk szerezni és őket a tanulásra serkenteni, úgy vegyünk **Ladányi** puskaműves Rákóczy uti üzletében, ahol jótállás mellett lehet mindenféle árban a legjobbat kapni. Töltények és fegyverjavítások, új fegyverek, lőpor és serét vadászati kellékek nagy választékban. Telefonszám: 269.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Luxemburg grófja, este: Csókszanatórium.
Hétfő: Farkas.
Kedd: Zsába.
Szerda: Sarkantyú. (Bemutató előadás.)
Csütörtök: Sarkantyú; d. u. ifjusági előadás Cigány.
Péntek: Sarkantyú.
Szombat: Csókszanatórium.
Vasárnap d. u.: Artatlan Zsuzsi; este: Kedves Augustin. (Bemutató előadás.)

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután és este az operette személyzet tölti be a műsort. Délután a közönség egy kedvenc operetteje: a Luxemburg grófja kerül színre, amelynek összes eddigi előadásai is állandóan telt ház előtt mentek. — Este a Csókszanatórium kedves humoru librettója és fülbemászó dallamai szórakoztatják a közönséget, amelynek mulattatását egy ritka szépségű táncduett fokozza, amelyet Leövey Leó és Horváth Mici chantecler kosztümben fognak eljánni.

A t. bérlők figyelmébe. Az igazgatóság felkéri a színház t. bérlőit és a vasárnapi kisbérlőket, hogy bérlőik második félévét a hivatalos órák alatt délelőtt 9-től fél 1-ig délután 3-tól fél 6-ig a színházi irodában befizetni sziveskedjenek. Külön felhívja az igazgatóság, a t. vasárnapi kisbérlők figyelmét arra, hogy félévi bérletük ma, 12-én lejárt, és így a saját érdekük a jövő félévi díj mielőbbi beküldése.

A Sarkantyú. Szerdán este a Nemzeti színház egyik idei legnagyobb sikerű színműve a Sarkantyú kerül bemutatásra, a melynek Liptai Imre és Gábor Andor, jeles, fővárosi hírlapírók a szerzői. A katonaeletből merítette tárgyát ez a kiváló sikerű színpadi alkotás, amelyet szerzőik nagy, széles látkörrel és ritka színpadi, szcenikai hatással irtak meg. A méltán meleg érdeklődésre igényt tartó bemutatásra a jegyek már hétfőtől kezdve válthatók a színház nappali pénztárnál.

A farkas. Hétfőn este Molnár Ferenc kiváló szépségű álomjátéka a Farkas kerül színre, abban a pompás szereposztásban, a melyben ez a pompás darab eddigi örökbeesü sikereit aratta a nagyváradi színpadon. A darab fő női szerepét E. Kovács Mariska játssza ez alkalommal is.

Ne hagyja magát félrevezetni!

Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u. 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatombhoz a **gyártást is felvettem. 10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

IRODALOM

Az Élet c. szépirodalmi képes hetilap január 12-iki számában Krudy Gyula folytatja Mari, a tél leánya c. regényét, elbeszéléseket irtak Móricz Pál és Zsirkay János, verseket Kiss Menyhért és Magyar Bálint. Hevesi Sándor cikket irt az orosz balletről, Adorján Andor a haretéri tudósítokról, Bodor Aladár a korváltozások okairól. Ezenkívül a rendes irodalmi, kritikai és aktuális rovatok, valamint a számos illusztrációk teszik érdekessé és változatossá az Élet legújabb számát.

A „Vasárnapi Ujság“ január 12-iki száma sok rendkívül szép és érdekes képet közöl a barokk festészet mestereiről, Leconte de Liste, Az Erynnisek című darabjának nemzeti színházi előadásáról. Egy ilyen szép sorozat pompás képeket mutat be Mexikóból, egy másik sorozat pedig a tolnai és győri munkásnő-otthonot mutatja be. Érdekesekek a Kossuth Lajos amerikai tartózkodására vonatkozó okmányok is. Szépirodalmi olvasmányok: Krudy Gyula regénye, Erdős Rónée novellája, Oláh Gábor verse, Schöpflin Aladár színházi cikke, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Balogh Jenő az új igazságügyminiszter arcképe, Horn Ede vágújhelyi emléktáblája,

Gerevich Tibor cikke s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

Religió. Hanny Ferenc szerkesztésében s *Religió* második száma is érdekes tartalommal jelent meg. *Wolkenberg* Alajos ir figyelemre méltó vezércikket *papképzésünk ügyéről*, dr *Martin Aurél* tudományos értekezést az ujszövetség radikális kritikájáról. Az irodalmi rovat P. *Velics* könyvét ismerteti a magyar jezsuiták történetéről. A többi rovatokban is sok érdekes közlemény van. A folyóirat előfizetési ára 12 korona. Megrendelhető Budapest, IV. Duna-utca 3. sz.

TÁNUGY

Biharmegye a kézügyesség iskolának. A Kereskedelmi és Iparkamara támogatásával létesült Ardos-féle kézügyességi és háziipari munkaiskola részére újabban Biharmegye szavazott meg nagyobb összeget s így a vármegye törvényhatósági bizottsági tagjai megmutatták, hogy szintén át vannak hatva ama tudattól, hogy Nagyvárad ez új kulturintézménye fontos miszsióra van hivatva úgy az ifjúság munkára való nevelésében, mint az ipari munkásság izlésének fejlesztésére és újabb háziipari munkálatok terjesztésére vonatkozólag.

MULATSÁG

Táncestély a Vigadóban.

Arányi és Révész táncitanárok Balogh Kálmánné, Bócz Gézánné, özv. dr Brányi Gézánné, özv. dr Bulyovszky Józsefné, Butyka Lajosné, dr Fássy Lajosné, Ficzek Lajosné, Füredy Lászlóné, özv. Grunwald Henrikné, Huzella Gyuláné, Kiss Döméné, dr Molnár Imréné, Nagy Ödönné, Óváry Sándorné, Pékánovits Imréné, Reck Gézánné, Sas Edéné, Schwartz Ábrahámné, Szentlélek Kálmánné és Varró Domokosné urnők védnöksége alatt ma, vasárnap, e hó 12-én kabaréval egybekötött táncestélyt rendez.

Belépődíj személyenként 2 korona, páholy 10 korona, páholyülés 2 kor., erkély 1 kor., karzat 60 fillér. Erkély és karzatjegy terembe való belépésre nem jogosít.

Tekintve a jótékony célt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A minden ízében fényesnek ígérkező esték műsora a következő:

1. Prológ. Irtá: dr Pelle János. Előadja: Kolozsváry Sárika urleány.
2. Adagio pathétique, Benjamin Godard. Zongorán: Stachó Tibor. Hegedűn: Fleischer György urak.
3. A monológ. Magánjelenet. Előadja: Sulyok Gizike urleány.
4. Kuplék. Eneklő: Balázsovich Rezső ur.
5. Dialog. Előadják: Wallner Jolika urleány és Meehl Károly ur, oszt. magy. bank hivatalnok.
6. Schoppen walzer. Táncduo. Előad-

ják: Kiss Valici urleány és Révész táncitanár ur.

7. Mondja édes Biemsensteinné, hol dolgoztat ön. Előadja: ifj. Szentlélek Kálmán ur.

Jegyek előre válthatók Vidor Manó és Láng József könyvkereskedőknél.

A tánchoz a zenét Bebe Károly cigányzenekara szolgáltatja.

Az estély jövedelmét a Biharmegyei és Nagyváradi Jótékony Nőegylet által fenntartott Lujza Otthon javára fordítják.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A sztrájkoló péksegédek. *Deutsch* Benjámín pékmesternél a múlt év augusztusában sztrájkba léptek a segédek, amiért az egy nekik nem tetsző munkást fogadott közéjük. Csak két segéd maradt munkában: *Kállay Elek* és *Altenberg Dávid*, akik családos emberek és kijelentették, hogy szükségük van a pénzre és a kenyérré, nem hagyják abba a munkát. Emiatt a négy sztrájkoló segéd rájuk támadt és erőszakkal akarta kényszeríteni őket a munka félbehagyására, sőt az egyik segédet fel is pofozták. A törvényszék *Petróczy* törvényszéki bíró elnöklete alatt tárgyalta az ügyet és *Sternberger Józsefet* 14 napi, *Nagy Béla*, *Kovács Biró János* és *Blum Elek* segédeket pedig 8-8 napi elzárásra ítélte magánosok elleni erőszak miatt. Felebbeztek.

NYILTER

Dr Zigre Aurél

ügyvédi irodáját

Beöthy Ödön-utca, 12. sz. alatt
megnyitotta.

FOGAK.

Ép gyökerek beunhaasásával művészkivitelben szájpaddal nélkül is készít **kitünő** hírnevű

Fogtechnica

Öz. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

TÁVIRATOK

A trónörökös utazása.

Bécs, január 11.

(Saját tud.) Ferenc Ferdinánd királyi hereceg még hosszabb ideig marad Konopisban s ottani tartózkodását január végén meg fogja szakítani, hogy Bécsben részt vegyen a katonai tanácskozáson. A királyi hereceg február végén vagy március elején családjával hosszabb tartózkodásra Miramárba megy. Októberben a király képviselőjében Lipesébe megy, hogy jelen legyen a lipesei csata századik évfordulója alkalmából épített emlékszobor leleplezésénél. A szobor leleplezése Vilmos császár jelenlétében rendkívül ünnepies lesz és azon a cár is képviseltetni fogja magát.

Ujabb kilépés a munkapártból

Budapest, jan. 11.

Maros György munkapárti képviselő ma kilépett a munkapártból, mert a kormány választójogi javaslatát nem tartja eléggé demokratikusnak.

Románia anektál.

Szófia, jan. 11.

A lapoknak ma este különkiadásban jelentették, hogy Románia talán már a legközelebbi órákban okupálni fogja a Szilizztiából—Kalabriáig terjedő területet. Bulgária ez esetben nem fog ellenállást kifejteni, hanem erről a területről vissza fogja vonni csapatait és azt a kérdést hágai választott bíróság elé fogja terjeszteni.

Összeégett gyermek.

Budapest, jan. 11.

Ujpesten a Nyár-utca 85-ik számú házban lakik Jankovics Jánosné napszámosnő. Az asszony magára hagyta a lakásban három éves kis fiát, aki gyufával játszadozva, felgyújtotta a szobát. A házbeliek eloltották a tüzet, de a kis fiú igen súlyos égési sebet szenvedett.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT ROMA.

Történeti elbeszélés.

Irta: **Dús László.**

E percben, mielőtt még a leány válaszolhatott volna, a nyitott kapun fényes lovagcsapat tért be, elől a vezér, Stefano Colonna di ferro, struccollas acélsisakkal és mellét borító acél vértben öltözve, mely alól aranyrojtos kabátja csillogott elő.

Arca kemény volt és merev, ami csak akkor enyhült, mikor leányára, Paolára tekintett.

A vezér leszállt lováról, a kantárszarat az elősiető lovászok egyikének dobta oda, maga pedig hangos sarkanyu pengések között sietett leányához.

Paola örvendett atyja megérkezésének, annyival inkább, mert így kitérhetett a vá-

lasz elől, amelyről bizony nem tudta, hogy minő lett volna és ebben még a korosabb, de nem okosabb Piamma sem odhatott tanácsot.

A vezér megölelte, megcsókolta leányát, azután az egyenként köréjük sereglő vendégekhez szólt:

— Boesásatok megbarátim, hogy legelőbbben is leányomat kerestem fel, de egyetlen sarja ő családfámnak, majd oda bent ismét a tietek lesztek egészen.

Majd az általa nem ismert ifjuhoz fordult.

— És te, ifju, miért nem vagyúlsz barátaim között? — kérde tőle — nem is kérdezem ki vagy, Stefano Colonna háza mindig kész befogadni az érkező vendéceit.

Gaetano révedezve állott a vasember előtt.

— Boesáss meg uram! — szólt halakán — idegen vagyok itt, először vagyok e vidéken, azt meg épen nem tudtam, hogy a hős Colonna Stefans, kinek hite betöltötte Rómát és és a tartományokat, házába jutottam.

— Nincs mit megboesítani, ifju! — válaszolta Stefao — e narancsot te ajándékoztad leányomnak!

— Nem, uram, ő kívánta, én levettem számára — szólt Gaetáns.

— Gondolom, tudod mit jelent hatumban az, hogyha egy ifju egy donizetának narancsot nyújt ál? — kérde Stefanó.

— Még nem vagyok járatos Latium szokásaiban!

— Jobb is így, kimagyaráztad magad. Paola mosolyogva lépett atyjához.

— Hát bűn volna az, ha narancsot nyújtott volna át nokem? — kérde atyjától.

— Akkor tudnom kellene nevét, rangját, előéletét, mert a Colonnák leányai nem szolgálhatnak zsákmányul.

— Pietró Gaetoné! — fordult az ifjuhoz Paola — mit szólasz atyám kemény szsvaira.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanyha.

Mel árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztirák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
Vértisztítószer. Üvegje 3.80 és 7.50 kor.
Capsici compos.

Horgony-Liniment.
A **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, kőszvénynél stb.
Üvegje 80, 140, 2 — kor

Horgony-Vas-Albuminat-
Tinktúra.
Vérzékenységű és sápkórúknál. — Üvegje 1.40 kor.

Beszerezhetők a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül
RICHTER dr. az „Arany oroszlán”-hoz oimzett prágai
(I. Elisabethstraße 5) gyógyszerárából.

Foraktar Magyarország részére:
Török gyógyszerár Budapest.

MÉRŐ SÁNDOR

butorgyára

Budapest, VII. Rózsa-utca 22.

Állandóan raktáron tart saját készítésű butorokat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Teljesen berendezett minta termek.

Nagy-Várud város adóhivatalától.

17810—1912. szám.

Hirdetmény.

a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamatteher bevallása tárgyában.

Mint hogy a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadó kivételének megszüntetését kimondó 1909 évi X. törvényzikk végrehajtása magyar kir. kormány által bizonytalan időre elhalasztott, s így a kölcsönrel terhelt ház- és földtulajdonosoknak az 1883 évi XLVI. t. cz. 13 §-a által adott kedvezmény ma is érvényben van, felhivatnak ennél fogva mindazon föld- és háztulajdonosok, akiknek ingatlan birtokuk kölcsönrel van terhelve, hogy az arról szóló kamatteher vallomási ivateket az általános jövedelmi pótdadó kivételénél leendő figyelembe vétel végett, az ez ideig követett módon a folyó évi január hó 31-ig bezárólag a városi adóhivatalnál beadni el ne mulasztják.

Kelt Nagy-Várud, 1913 január hó 2-án.

Városi Adóhivatal.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

„Styria-Universal“

Képviselek kerestetnek! **Kötőgépek**

megmunkálnak **finom** és **vastagszálu pamutot** ugyanazon gépen. Arjegyék ingyen. Részlelítésre is Styria-Kötőgépgyár, Graz, III.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyórát „szegecs” és „szabadlengésű” járáttal, réz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS. Villanyerő berendezés.

Arjegyék kívánatra Saját ház.

Francia tűzhelyek!

egyedüli gyártója:

Vajnovszky József

épület- és műlakatos mester
Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 27. sz. alatt
Telefon 11-37. Telefon 11-37.

**Meg van!!
az asszonyok öröme!**

Nem kell többé mérgeledni, csekély tüzelővel gyorsan lehet sütni és főzni, **régi tűzhelyeket (sparheit) át lehet olcsó pénzért alakítani.** Háztulajdonosok, mérnök és építész uraknak **ár- engedmény.**

Továbbá minden néven nevezendő lakatos munkák jutányos árban. Meghívás esetén házhoz jövök. Vidéki levelekre válaszolok.

Butor! Dacára a rossz pénzvisszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédő, háló-, uriszoba, szalon, kastély, szanatórium és penzio-berendezést, **a legelőnyösebb feltételek mellett** szállítok. — Kérjen ingyen prospektust. **Kroh lakásberendező. Budapest, IV., Váci-u. 8/v.**
Nem bankhitel. Váltó nem kell.

Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.
Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.

6212—1912. kb. sz.

Árverési hirdetmény.

Biharvármegye belényesi járásában fekvő Kisbelényes község volt urbéreseinek tulajdonát képező erdőben 5255—1912 kb. sz. közigazgatási erd. bizottsági határozattal kihasználásra engedélyezett 17 k. hold, 1903-1912 évi vagasterületén található, hivatalos becslés szerint mint egy 1326 drb. 674 m³ tölgyfa és 984 drb 553 m³ bükk és tölgy tűzifa tömege egészben tövön 1913 évi január hó 30-án d. e. 10 órakor Kisbelényes község háznál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötve nyilvános szóbeli árverésen becsáron felül el fog adni.

A hivatalosan megállapított becsérték, mint kikiáltási ár 11406 kor. — Tizenegyezer négyszázhat korona: — bánatpénz 1140 kor. Eladás tárgyát képező erdő-rész a belényesi h. é. vasutállomástól 18 km. távolságra fekszik.

Szabályszerűleg kiállított és 10% bánatpénzzel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok szóbeli árverés kezdete előtt az árverelő bizottsághoz nyújtandók be, ellenben szabálytalan és hiányosan felszerelt, utó és távirati, nemkülönbön becsáron alóli ajánlatok visszautasítottak.

Az árverési feltételek és részletes becslési adatok a belényesi m. kir. járási erdőgondnokságnál és a nagyvárad m. kir. állami erdőhivatalnál, valamint a kisbelényesi urbéres birtokossági elnöknel hivatalos órákban megtekinthetők.

Kisbelényes 1913. január hó 4.

Varga Akos
várm. aljegyző

„NIGRIN“

a legjobb cipőkrém az egész világon
Az eddigi világhírű wixnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Szájról-szájra száll a hír,

hogy mily meglepő kitűnő minőségben és jutányos áron kaphatók
Farkas István „APOLLO” drogueriájában Rákóczi-ut 7-B.
Rimanóczy-palota. Telefon 1302.

1. Mindennemű gyógyanyag és vegyszeráru. 2. Francia és angol illatszerek, faconokban vagy kimérve. 3. Arcz és kézapoló szerek, piperecikkek és pipereszappanok. 4. A világhírű Y-PO szeplő és májfolt ellenes készítmények. 5. Thea, rum, cognac, tokaji asszu és malaga bor. 6. Likőr és rumessentiák ingyen előiratokkal. 7. Csukamájolajok, köhögés ellenes hurutszeletkek. 8. Hajszeszek, hajszőkítők, hajfestőszerek, hajpuderek, színházi festék. 9. Fogporok, szájvizek, fogpaszták, fogkefék dus választékban. 10. Ruha és hajkefék, manikűr és fésű kazetták, tükrök, gumicikkek, sérvkötők, kötszerek, fecskendők, lysoform és más fertőtlenítő szerek, mentőszekrények, mindennemű háztartási cikkek.

Kereskedelmi magántanfolyam!

Gyorsírás, gépirás, könyvvitel, ker. számtan, magyar és német levelezés, szépírás.

A tanfolyam célja, hogy oly férfiak és nők, kereskedők és iparosok, akiknek nem állt módjukban ker. iskolát végezni, a kereskedelmi életben való gyakorlati ismeretekre kiképeztessenek.

Teljes kiképzés 4 hó.

Beiratások már most eszközölhetők. D. e. 11 órától 1/2 2-ig és 1/2 6 órától d. u. Mérsékelt tandíjak! Egyleti tagoknak kedvezmény!

Allásközvetítés!

Könyvfelfektetés, mérlegkészítések, bizalmi könyv-reviziók, kereskedelmi megbízások pontosan és diszkréten eszközöltek.

DONÁT tanfolyama Szabadság-u. 5.

Igen jó keresetre

tehetnek szert nők csipke-horgolással. Fordu janak válaszbélyeggel ellátott levelben a

Magyar Háziiparfejlesztő vállalathoz Déván.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz szab vagy

uem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT** ÖY. és **TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár részvénytársaság, Nagyvárad.

Értesítés.

Tisztelt üzletfeleinket ezennel értesítjük, hogy Teleky-utca 5. sz. alatt, a volt Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank üzlethelyiségében levő fiókunkat csak ez évi december hó 14-ig tartjuk fenn, miután e napon Bémer-tér 4. sz. alatt újonnan épült intézeti központi helyiségünkbe költözünk át

Kérjük tehát t. üzletfeleinket, hogy december 14-től kezdve bennünket már önnöti új helyiségünkben (Bémer-tér, 4. sz.) sziveskedjenek felkeresni.

Nagyvárad, 1912. december 5.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ.

Eladó muraközi ménnek.

A nagyvárad i. sz. káptalan iklódi gazdaságában beltenyésztés elkerülése miatt eladó 3 drb. tenyészképes különböző koru telivér, muraközi mén. Bővebb felvilágosítást ad az

Uradalmi Számtartóság

Iklód-pusztá u. p. Nagyvárad.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli házteléfono **csengő berendezéseket**. Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. Iztéles kivitelű **csillárokat** rajzszerint készít és átalakít. Éjjeli ügyeletes szolgálat.

Telefonszám 1192.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pocróozással hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirtda, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

A legmodernebb betűkkel és diszitő anyagokkal u j o n n a n berendezve.

Mindennemü hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
 ≡ készítettnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTÚL“
 politikai napilap kiadóhivatala.

Alapított :
 1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett a „Tiszántúl“-ban közöltetnek.

Alapított :
 1894.

„Varázsfluvola.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfluvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Vagner „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszerárúháza-

ban kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Nagyvárad város

tejközpontja

bázhoz szállít pontos időben kitűnően kezelt tiszta palackozott tejet literenkint

28 fillérért.

Előzetes rendelésre legfinomabb teavaj, túró, hab és kávétejszín is szállítatik. Rendelések a városi tejközpont epreskerti telepére és a Szent László-léri hatósági tejkimérésbe intézendők, valamint telefon és a tejkihordó kocsisok útján is felvételnek.

Telefon 13-15. Telefon 13-15.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

Figyelem!
Fiókiizlet nincs!

NAGY GYULA

Nagyvárad, Olaszi, Rákóci-ut

ajánlja saját gyártmányu kefe és meszelő nagyraktárát. Dus választék finom illatszerekből, pipere-szappanokból és mindennemű fésűkből és hajtűkből. Raktáron tart fürdő és kocsimosó szivacsokat jutányos árban. Fogkefék felelősség mellett. Különböző karácsonyi és újévi ajándékok olcsó bevásárlási forrása.

Figyelem!
Fiókiizlet nincs!

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztíthatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése
Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a né közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakzerű kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a legújabb találmány szerint teljesen szárazzá alakítjuk át felelősség mellett.

Szíves megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.
Saját ház. Telefon 1118.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagy piac-tér 1. Telefon 969. Gyár 1062

Cement, gipsz, nád, fedéllemez, cserép, kőpor, oltott mész stb. eladás. ::

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete

Nagyvárad, Nagy piac-tér, Andrányi-ház.

Refizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%⁰-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleg nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó- és házakra és földbirtokokra.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Csengeri-utca 21-ik szám alatt saját házamban, egy a mai kornak mindenképpen megfelelő

= épület és =
műbutor asztalos

műhelyt létesítettem.

Elfogadok: előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben, továbbá templom, iskola, gyógyszerár és kávéház berendezéseket kellő jártassággal. Rajzzal és költségvetésekkel úgy helyben, mint vidékre készséggel szolgállok. — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

Gaál József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

Legolcsóbb bevásárlási források!

Ha Ön
óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Telegi-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. —
Órákban állandó nagy raktár.

Hallatlan
olcsó árban készít Piskó Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni
Szent János-utca
sark. Schvare Farkas-féle házban.

Cukrász
sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.
Molnár János cukrász
Kolozsvári-u. 50.

ROZSNYAY JÓZSEF
műasztalos, Nagyváradi Kolozsvári-u. 77.
Európa nagyobb városaitan évek során át szerzett gyakorlati ismeretelm lehetővé teszi, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezhessen. Készíték továbbá: modern háló, szalár, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és Fastély-berendezéseket minden stílus kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. ur. közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.
Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Haas Lajos
Gáz és villanyberendezési vállalat.
Elvállal mindennemű gáz és villany-szereléseket és jókarbantartását.
TELEFON 1038. sz.

UJ keztyűs és sérvkötő készítő!
Keztyűk mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. B. Áli keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltek. Ruganyos sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyváradi, Szt. János-utca

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.
műorás, ékszerész és látszerész
Nagyváradi, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület.
RITKA ALKALOM.
Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárulom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszeréknel 50% engedelmény.

HA A KOSSUTH-
utczába vezetí útja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő
KEPES ETEL
varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Legolcsóbban vásárolhat
Haas Simon
divatáru üzletébe **Kert-utcán a Löwinger-féle helyiségbe**, férfi- és női divatcikkekkel és mindennemű rövidárut.

PENCZ JÁNOS
(cipész, szakiparos.)
NAGYVÁRAD,
Szt. János-u. 34.
Készít mérték szerint úri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.

Költözködéskor a legolcsóbb
HIRN M. és FIA
villamosági vállalatához fordulni
Kossuth Lajos-u. 16. sz.
Nagy csillárraktár.
Telefon 10-54. Telefon 10-54.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók
Szilágyi Géza és Ts-nál
Rákóci-ut
Telefon. 630.

Alapított 1895-ben.
Deo Adiuvante!
Imrek Károly
épület és műbutor asztalos N.-Várad,
Alapi-utca 10. szám.
Alapított 1895-ben.

Szántó De ső
első
nagyváradi
REDÖNY-
GYÁRA Rulikovszky-ut
TELEFON 491.

Petry Árpád
órá- és műszerész
Nagyváradi, Rákóci-ut 9.
Tarróly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerészai munkák szakszerű javítása elfogadtatik.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telephon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít
SZENES SÁNDOR
villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Izsák Lidia
mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, ország-szerter nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,
Nagyváradi, Nagy Sándor-u. 1.
Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Táray Sándor
telefon 558. telefon 558.
NAGYVÁRAD
Körözs-utca 11. sz.
Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

Udvari kávéház
családok kellemes szórakozó helye. Estéknél Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat
Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

Jenny Jenő
órá, ékszerész és látszerész Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölök.
Tanuló felvétetik.

Györy Sándor
villanyerőre berendezett késes és köszörűdéje
Kert-utca, 4. szám.
Elvállal mindentéle speciál köszörűléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lőnyíró gépet, zsillette és mindentéle más horotvák köszörülését pontosan eszközöli.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Telegi-utca sark.
Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

NE ADJUK
pénzünket idegen cégnek, vegyünk
lánckútat
MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL
Akadémia-u. 1. sz.

FELDSTRICK KÁLMÁN
könyvkötészete és dobozgyártása
NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota
Biharmegye és N.-Várad város kir. itelőtábla és a megyei főszolgabíróságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb
Horvát Béni
mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18.
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Alapított 1880-ban
Schopper György
utóda veje
Rohoska Pál
Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és rézöntőde
NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.

RUM és LIKÖR
háziilag való készítéséhez legjobb essentiák
:: kaphatók ::
VADÁSZ ALBERT
„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Ha a Szent János-utca vezető útja, keresse fel a
Szerecsen Királyt,
ahol a legolcsóbban lehet vásárolni **harisnyát, keztvüt, trikót, csipkét. Himzéseket és szalagok, fehérneműket, rövidárak** nagy választékban. Szives pártfogást kér
UNGERLEIDER SALAMON
Szt János-utca 4.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari tagymentes
closetteket vízöblítéssel.
Angol-closett berendezést,
vízartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és disz-
bádogos munkát. Villany-
erő gépekkel berendezve.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.

Kivánatra árjegyzéket
bérmentve küld

Ujdonságokat

kis villamosági, világítási, valamint
tűziára és ajándék tárgyakban —
viszonteladókknak ajánl: M. Vogelsang,
W n, IX/2, Alserstrasse 16.
Árjegyzék ingyen.

Belépési felhívás.

A polgári takarékszövetkezet

Kossuth Lajos-utca 4. szám
1913. január 1-én megnyitja
18-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton is felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerű számu törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetekint 1 kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatnak:

- a heti befizetések 9 tizedésze erejéig minden további biztosíték nélkül;
- ingatlanokra;
- elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- megfelelő kezesség mellett váltókra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindeuki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíttatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyez és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos utca 4. szám) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek Nagyvárad, 1912. december hó.

Tisztelettel

A Polgári takarékszövetkezet
igazgatósága.

Ananas

Jamaika rum

GORDON-STAFFOD & CO
londoni cégtől eredeti töltésben
a legfinomabb és legnemesebb
Jamaika rum teához.

Kizárólagos raktár:

Nagyvárad Tisztviselők
Fogyasztási Szövetkezeténél
Nagyvárad, Rákóczy-ut 6. sz.

TELEFON 769.

TELEFON 769.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

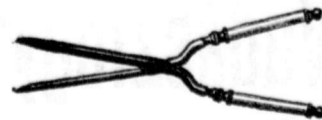
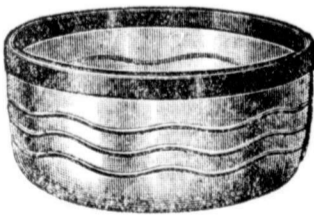
műasztalos

Szacs vay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra
azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

TARSOLY és RISZTÓ Nagyvárad, Rákóczi-ut
különlegességek vaskereskedése.
Valódi porosz fűtőszén házhoz szállítva.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11-64.

Nagyváradon, Gerliczi-utca.

TELEFON
11-64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegedzés

Öntött tükörök
Coll-tükörök 2. mm. vastag
Polirt és finn tükörök
Faönttükörök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglalatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

Opalescens és színes üvegek.

Kirakatüvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és tervezéseket díjtalanul végezzük
Arjegyzéket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok ki-
képzésére. Hajlitott tükörüvegek.

Telefon 245. sz.

Telefon 245. sz.

Kalenda János

ezégnél Nagyváradon
a Szent László-téren
legjutányosabban beszerezhetők mindennemű

Varrógépek

Gramofonok
Kerékpárok

Vadászfegyverek és vadászati kellékek óriási választékban; ugyszintén uta-
zási cikkekben is nagy választék található.

Fenti árucikkek előnyös részletfizetésre is kaphatók.

Carbid olcsó napi árban.

Varrógépek, gramofonok olcsón javíttatnak.

